

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

NHO Reiseliv
v/ Ole Michael Bjørndal
Postboks 5465 Majorstuen
0305 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/2333-

Dato
03. februar 2021

Motorferdsel i utmark - Breivikeidet og Tromsø Safari

Vi viser til e-post 4. desember med nærmere begrunnelse fra NHO Reiseliv om hvorfor medlemsbedriften Tromsø Safari bør få tillatelse til å bruke snøscootere for å kjøre opp trasé for hundespennløype. Begrunnelsen kommer i etterkant av et møte som fant sted 24. august 2020 med statssekretær Helseth Holsen. Bakgrunnen for dette møtet var en sak mellom reiselivsselskapet Tromsø Safari AS og Tromsø kommune. Slik vi har forstått, får ikke selskapet tillatelse fra kommunen til å bruke snøscooter for å preparere løyper som kan brukes til hundesledekjøring.

Adgangen til å bruke snøscooter til å kjøre opp hundespennløype er etter gjeldende regelverk begrenset. Dette kommer også frem i departementet sitt rundskriv T-1/96, som gir uttrykk for vår tolkning av regelverket på området og som er ment som en hjelp til gjennomføring av det. Slik departementet oppfatter saken, ønsker NHO Reiseliv, på vegne av Tromsø Safari, at departementet justerer sin tolkning av regelverket.

NHO Reiseliv, på vegne av Tromsø safari, trekker frem tre grunner til at oppkjøring med snøscooter er nødvendig:

- Pga trygghet og sikkerhet for både gjestene og hundene: "Da er en stabil sokkel hvor humper og ujevnheter utbedres på daglig basis avgjørende".
- For å garantere gjennomføring av turer ved stort snøfall, slik at man kan "dra ut i traseen og tilrettelegge for en framkommelig løype".
- Behov for å komme raskt til ved personskader.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Karin Maria Svåná
22 24 60 88

Spørsmålet er om oppkjøring av hundespennløyper kan sies å være innenfor den rammen som regelverket oppstiller for motorferdsel i utmark.

Hovedregelen i Norge er at det ikke er lov til å bruke motoriserte kjøretøy i utmark. Dette er for å ivareta hensynet til friluftsliv, sårbar natur, vilt og annet dyreliv. Loven tar ikke sikte på å hindre nødvendig kjøring til anerkjente nytteformål. Det er derfor mange unntak fra forbudet.

I forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag er det ingen åpenbar hjemmel til aktiviteten beskrevet i denne saken. Vi vil allikevel knytte noen kommentarer til enkelte av bestemmelsene i forskriften som har en grenseflate til saken.

Forskriften § 3 første ledd bokstav c hjemler kjøring for nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.) som ikke ligger til brøytet bilveg. Det sentrale med bestemmelsen er det siste vilkåret: Bestemmelsen er laget for å kunne gi turistanlegg som ikke har vei vinterstid – typisk turisthytter til fjells – mulighet for å bruke skuter eller beltevogn for å transportere varer, gods og personale mv. Den er derfor ikke aktuell som hjemmel for oppkjøring av hundespennløyper.

Den mest aktuelle bestemmelsen i denne saken er § 3 første ledd bokstav e. Bestemmelsen gir hjemmel for å kjøre opp "skiløyper og skibakker for allmennheten" når kjøringen foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter. Slik oppkjøring av skiløyper krever ikke tillatelse fra kommunen, men kommunen kan regulere omfanget ved å gi bestemmelser om områder, traseer, sesonglengde mv., jf. andre ledd

I rundskrivet T-1/96 punkt 7.3.2. står det at oppkjøring av løyper bare for hundespenn/hundesleder ikke er tillatt etter denne bestemmelsen. Derimot vil det i disse løypene også kunne kjøres med hundespenn, dersom de først har blitt oppkjørt som skiløype. Det sentrale her er altså at oppkjøringen først og fremst skal ha til formål å lage en skiløype og at denne skal være åpen for allmennheten.

Ved oppkjøring av slike løyper som også benyttes av skiløpere, vil det naturligvis oppstå grensetilfeller, og det vil være en glidende overgang fra tilfeller som er klart innenfor regelverket til tilfeller som er klart utenfor. Løyper som først og fremst prepareres fordi de skal brukes av egne gjester til hundespennkjøring, faller etter vårt syn utenfor det som bestemmelsen er ment å favne.

Det som da gjenstår å vurdere er den generelle dispensasjonsbestemmelsen i forskriften § 6.

Etter § 6 gis kommunestyret hjemmel til å tillate kjøring som faller utenfor bl.a. § 3, "dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum".

Departementet har i rundskrivet punkt 7.3.2 om snøscooterkjøring som tilretteleggingstiltak for reiseliv bl.a. skrevet: (vår understreking):

Miljøverndepartementet har den seinere tid blitt kjent med flere eksempler på reiselivsopplegg som innebærer snøscooterkjøring, f.eks. snøscooterfrakt av utstyr til villmarksleirer, medfølgende snøscooter som sikkerhetsforanstaltning og snøscooterpreparering av løyper for hundespenn. Miljøverndepartementet har antatt at heller ikke denne typen transport i turistsammenheng (som ikke direkte gjelder persontransport), kan bli å anse som nødvendig i forhold til de strenge kriteriene i nasjonal forskrifts § 6. Slik snøscooterkjøring kan derfor ikke tillates etter gjeldende regler. Etter Miljøverndepartementets vurdering bør det være mulig å satse på alternative reiselivsprodukter istedet for å legge opp turistarrangementer som forutsetter bruk av snøscooter.

Videre har rundskrivet punkt 7.3.2 følgende uttalelse om preparering av hundespennløyper generelt:

Preparering av hundespennsløyper

Når det gjelder snøscooterpreparering av hundespennsløyper, har Miljøverndepartementet lagt til grunn at snøscooterpreparering av turistløyper bare for hundespenn/hundesleder ikke vil være tillatt. Det innebærer imidlertid ikke at all oppkjøring av hundespennsspor vil være ulovlig. Etter forskriftens § 3 første ledd bokstav e kan motorkjøretøy på vinterføre nyttes til "opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter". I disse løypene vil det også kunne kjøres med hundespenn.

Videre vil det kunne gis tillatelse til preparering av hundespennsløyper etter nasjonal forskrift § 6 i visse tilfeller, etter et konkret skjønn innenfor de rammer § 6 setter. Det vil f.eks. kunne være innenfor lovens rammer å gi tillatelse til oppkjøring av hundespennsløyper som skal brukes i samband med handikapkjøring. Departementet antar også at det vil kunne gis tillatelse til preparering av slike løyper i samband med hundespennskjøring i idrettslig sammenheng, f.eks. enkeltarrangementer av sportslig karakter.

§ 6 er ment å fange opp særlige behov som ikke kan dekkes på en annen måte, samt mer sporadiske behov for kjøring. Denne bestemmelsen vil etter departementets oppfatning ikke gi hjemmel for preparering av løyper som skal brukes til hundespenn som ledd i ordinær drift av en reiselivsvirksomhet. En slik permanent ordning faller etter vår oppfatning utenfor virkeområdet for § 6.

Departementets vurdering er derfor at slik kjøring faller utenfor det som er tillatt innenfor motorferdselsreglementet i dag. Dersom slik aktivitet skal tillates må det en lov- eller

forskriftsendring til. Det er pr. i dag ingen pågående prosesser med endring i regelverket for motorferdsel i utmark, men vi tar med deres innspill i vårt arbeid med regelverket.

Når det gjelder behovet for å kunne komme raskt frem ved personskader, viser vi til at det ved akutthendelser er direkte hjemmel til kjøring for ambulanse- og redningstjeneste etter motorferdselloven § 4.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Karin Maria Svånå
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer